

06.01.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**6 Ocak 2021
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

6 Ocak 2021 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

— Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 69)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Çorum İli, Merkez İlçe, Kale Mahallesi Sınırları İçerisinde Bulunan Alanın Riskli Alan İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3354)

— Mersin İli, Akdeniz İlçesi, Barış Mahallesi Sınırları İçerisinde Bulunan Alanın Riskli Alan İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3355)

— Kayseri İli, Melikgazi İlçesi, Cumhuriyet Mahallesi Sınırları İçerisinde Bulunan Alanın Riskli Alan İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3356)

— Isparta İli, Eğirdir, Gelendost, Senirkent ve Yalvaç İlçeleri Sınırları İçerisinde Bulunan Eğirdir Gölü Doğal Sit Alanının Koruma Statüsünün Yeniden Değerlendirilmesi Sonucunda, Sınır ve Koordinatları Gösterilen Alanın Kesin Korunacak Hassas Alan Olarak Tescil ve İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3357)

— Manisa İli, Kula İlçesi Sınırları İçerisinde Bulunan 7. Grup Doğal Sit Alanının Koruma Statüsünün Yeniden Değerlendirilmesi Sonucunda, Sınır ve Koordinatları Gösterilen Alanın Kesin Korunacak Hassas Alan Olarak Tescil ve İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3358)

— Isparta İli, Merkez İlçe Sınırları İçerisinde Bulunan Gölcük Krater Gölü Doğal Sit Alanının Koruma Statüsünün Yeniden Değerlendirilmesi Sonucunda, Sınır ve Koordinatları Gösterilen Alanın Kesin Korunacak Hassas Alan Olarak Tescil ve İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3359)

— Mersin İli, Erdemli İlçesi Sınırları İçerisinde Bulunan Alata Sahili Doğal Sit Alanının Koruma Statüsünün Yeniden Değerlendirilmesi Sonucunda, Sınır ve Koordinatları Gösterilen Alanın Kesin Korunacak Hassas Alan Olarak Tescil ve İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3360)

— Manisa İli Sınırları İçerisinde Tesis Edilecek Olan Yeşilova KÖK Çevre Hatlar Enerji Nakil Hattının Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3361)

— Mersin İli, Mezitli İlçesi, Davultepe Mahallesi Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Taşınmazların, Mezitli İlçesi Küçük Sanayi Sitesi Projesinin Hayata Geçirilmesi Amacıyla Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3362)

— 22/8/2020 Tarihinde Meydana Gelen Sel Nedeniyle Afete Maruz Kalan Giresun İli, Merkez İlçe, Çaldağ Köyünde İhtiyaç Duyulan Konutların Yapımı Amacıyla Özel Mülkiyete Konu Taşınmazın Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3363)

— Toprakkale-Bahçe İstasyonları Arası Çift Hatlı Demiryolu Projesi Kapsamında Osmaniye İli Sınırları İçerisinde Yer Alan Bazı Taşınmazlar ile Üzerlerindeki Muhdesatın Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3364)

— Trabzon İli, Ortahisar İlçesi, İnönü Mahallesinde Bulunan Bazı Taşınmazların Millet Bahçesi Projesi Alanına Dâhil Edilmek Üzere Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3365)

- Kastamonu İli Sınırları İçerisinde Tesis Edilecek Olan İnebolu DM-Uğrak KÖK Enerji Nakil Hattının Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3366)
- Ömerli Rüzgâr Enerji Santralinin Yapımı Amacıyla İstanbul İli, Silivri İlçesinde Yer Alan Bazı Taşınmazların Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3367)
- Tekirdağ İli, Süleymanpaşa İlçesi, Altınova Mahallesi Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Alanların Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı İlan Edilmesine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 3368)
- EMBA Elektrik Üretim Anonim Şirketi Adana Özel Endüstri Bölgesinin Sınırlarının Değiştirilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3369)
- Nahçıvan Doğal Gaz Boru Hattı Projesinin Gerçekleştirilmesi Amacıyla Iğdır İli, Merkez, Karakoyunlu ve Aralık İlçeleri Sınırları İçerisinde Yer Alan Bazı Taşınmazların Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3370)
- Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 3371)
- İstanbul İli, Beykoz İlçesi Sınırları İçerisinde Bulunan Beykoz (İstanbul Kuzey Kesimi Karadeniz Kuşağı) Çavuşbaşı ve Görele Mahalleleri Etabı Doğal Sit Alanının Koruma Statüsünün Yeniden Değerlendirilmesi Sonucunda, Sınır ve Koordinatları Gösterilen Alanların Kesin Korunacak Hassas Alan Olarak Tescil ve İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3372)
- Savunma Sanayii Başkanlığı Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (b) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Usul ve Esaslar (Karar Sayısı: 3373)

YÖNETMELİKLER

- Türk Silahlı Kuvvetleri, Millî İstihbarat Teşkilatı ve Emniyet Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 3374)
- Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sözleşmeli Erbaş ve Er Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği
- Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik
- Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6A)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

- Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 402)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 22/10/2020 Tarihli ve E: 2019/100, K: 2020/62 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 3/12/2020 Tarihli ve 2017/29420 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 3/12/2020 Tarihli ve 2018/17680 Başvuru Numaralı Kararı

Ukrayna'nın buğday ihrac fiyatı 6 yılın zirvesine çıktı

Ukrayna'nın buğday ihrac fiyatında rekor seviyeler test ediliyor

Ukrayna'nın unluk buğdayı ihracatı, ihracatçılardan gelen yüksek talep ve Rus tahıl fiyatlarındaki önemli artışla birlikte Karadeniz limanlarında gemiye teslim fiyatı 268 dolara çıkarak altı yılın en yüksek seviyesini gördü.

Ülkenin buğdayı en son Ocak 2016'da 265 dolar/ton FOB seviyesinde işlem görmüştü.

Dünyanın en büyük buğday yetiştiricileri ve ihracatçıları arasında yer alan Ukrayna, 2020/21 Temmuz-Haziran sezonunda 17,5 milyon ton ihracat yapmayı planlıyor. Ukrayna, 30 Aralık itibarıyla 12,48 milyon ton buğday ihrac etmiş durumda.

Öte yandan Ukrayna'nın tahıl ihracatı 2020-21 sezonunun ilk 6 ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 14,7 azalarak 25,93 milyon ton oldu. İhracatın 9,3 milyon tonunun mısır, 12,5 milyon tonunu buğday ve 3,8 milyon tonunu arpa oluşturdu.

TOBB ve Halkbank'tan işbirliği: 1,5 milyon işletme yararlanacak

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile Halkbank, Paraf Ticari Kredi Kartı ile Güvenceli Tedarik Zinciri Finansmanı Anlaşması imzaladı. Satıcıya tahsilat güvencesi ve alıcıya da 18 aya kadar vade imkanıyla ödeme esnekliği sunulacak anlaşmadan TOBB çatısı altındaki 1.5 milyon işletme yararlanabilecek.

Online yapılan imza töreninde TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Halkbank Paraf ticari kredi kartı sayesinde esnafın vadeli mal alım satımı, bankalardan kredi çekmekte ve çek senet gibi işlemlerinde yaşadığı problemlerin sona ereceğini duyurdu. Hisarcıklıoğlu, şunları kaydetti: "Bu kart ile alıcı ve satıcının güven içinde alışveriş yapmasının önü açılıyor. Bu sayede, çek-senet takibi yapmadan, tahsilat derdiyle uğraşmadan, güven içinde malımızı satacağız. Sattığımız mal bedelini, tahsilat riski taşımadan, Halkbank garantisiyle, peşin ya da taksitli alacağız. Mal almak isteyen de bankadan kredi bulma veya satıcının kendi çek-senedini kabul edip etmeme derdine düşmeyecek. Bu kartla malını alacak ve ödemesini de, 1.5 seneye ulaşan, esnek vadelandirmeyle yapacak."

Ayrıca Halkbank'ın güzel bir jest daha yaparak bu kredi kartına, Birliklerinin logosunu da eklettiğini vurgulayan Hisarcıklıoğlu, "Tedarik zincirini güven altına alacak bu sistem, KOBİ'lerin kredi faizlerinin düşmesine de yardımcı olacak. Düşen finansman maliyetleri, KOBİ'leri yatırım ve üretim için teşvik edecek. KOBİ'lerin ve dolayısıyla ülkemizin finansal istikrarı güçlenecek." ifadelerini kullandı.

Alıcıya 18 aya kadar vadeli ödeme imkanı

Halkbank Genel Müdürü Osman Arslan ise söz konusu anlaşmayla halkın bankası olarak, tedarik zincirinde satıcıya tahsilat garantisi ve alıcıya 18 aya kadar vadeli ödeme esnekliği getirdiklerinin altını çizdi. Arslan, TOBB üyelerine sunacakları bazı avantajlara da değinerek, şöyle devam etti: "Bu anlaşmanın kartı üzerinde TOBB logosu da bulunan, Paraf KOBİ Kredi Kartı olacak. TOBB logolu Paraf KOBİ Kredi Kartı, sahiplerine yapacakları satın alımlarda, esnek taksit ve vade imkanı sağlayacak. Diğer tarafta da Paraf KOBİ POS, üye işyerlerine özel avantajlı POS fiyat modeli sunacak. TOBB üyesi alıcı ve satıcılar arasındaki nakit akışını düzenleyecek olan bu hizmetlerimizle, tedarik zincirinde tüm ticari işlemler Halkbank güvencesi ve Paraf avantajlarıyla gerçekleştirilecek."

Bu anlaşmayla, "sorumlu bankacılık anlayışlarının kapsama alanının" daha da genişleyeceğini belirten Arslan, "82 yıldır olduğu gibi bugün de daha fazla üretim, daha fazla istihdam ve ihracat için, reel sektöre tüm güçleriyle destek vermemize imkân tanıyor. Bu anlaşma, hedeflerimize daha da yaklaşmamızı sağlıyor. 2021'e böylesine büyük bir adımla girdik. Bundan sonra da büyük ve sağlam adımlarla ilerleyeceğiz. Halkbank olarak ülkemiz ekonomisine daha fazla katkı sağlamak için tüm hedeflerimizi tek tek gerçekleştireceğiz." diye konuştu.

Dış ticaret, 2020 yılında 50 milyar dolar açık verdi

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, geçen aralık ayında ihracatın yüzde 16'lık artışla 17,84 milyar dolar olarak gerçekleştiğini açıkladı. Bu rakam tüm zamanların en yüksek aralık ayı ihracat rakamı oldu. Böylece Türkiye ekonomisi 2020 yılını 169,5 milyar dolarlık ihracat rakamıyla kapattı. Geçen yıl toplam dış ticaret açığı ise 49,9 milyar dolar oldu.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan düzenlediği 2020 Yılı Dış Ticaret Değerlendirme Toplantısı'nda aralık ayı geçici ihracat ve ithalat rakamlarını açıkladı. İhracatta yılın tarihi bir rekorla kapatıldığını aktaran Pekcan, "2020 aralık'ta ihracatımız yıllık %16 artışla 17,84 milyar dolar ile tüm zamanların en yüksek aylık rakamı oldu" dedi. 2020 yılı genelinde toplam ihracat 169,5 milyar dolar olarak açıklandı.

2020'de dış ticaret açığı: 50 milyar dolar

İthalat ise aralık ayında yüzde 11,7 artışla 22,4 milyar dolar oldu. 2020 yılı genelinde toplam ithalat rakamı ise geçen yıla göre yüzde 4,3 artışla 219,4 milyar dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret açığı ise aralık ayında 4,6 milyar dolar; 2020 genelinde ise 49,9 milyar dolar oldu.

Açıklanan son verilere göre, ihracatın ithalatı karşılama oranı aralık ayında yüzde 79,6; 2020 yılı genelinde ise 77,3 oldu.

Dünya Bankası, Türkiye büyüme tahminini yükseltti

Dünya Bankası'nın Türkiye'ye ilişkin büyüme beklentileri, 2020 yılı için yüzde 0,5, 2021 için yüzde 4,5 ve 2022 için yüzde 5 olarak açıklandı. Banka, bir önceki tahmininde, Türkiye'nin 2020'de yüzde 3,8 daralacağını, 2021'de ise yüzde 5 büyüyeceği öngörüsünde bulunmuştu.

Dünya Bankası, Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu'nun Ocak 2021 sayısını yayımladı. Raporda, COVID-19 salgını nedeniyle küresel ekonominin 2020'de yüzde 4,3 küçülmesinin, 2021'de yüzde 4 ve 2022'de yüzde 3,8 büyümesinin beklendiği kaydedildi. Dünya Bankası, Haziran 2020'de yayımladığı raporda küresel ekonominin 2020'de yüzde 5,2 daralacağını, 2021'de ise 4,2 büyüyeceği tahmininde bulunmuştu.

Küresel büyüme salgın öncesi tahminlerin altında

Geçen yıl COVID-19 salgınının neden olduğu çöküşün ardından bu yıl beklenen küresel ekonomik büyümenin salgın öncesi tahminlerin yüzde 5 altında seyrettiğine işaret edilen raporda, salgının yatırım ve insan sermayesi üzerindeki etkisinin özellikle yükselen piyasalar ile gelişmekte olan ekonomilerdeki büyüme beklentilerini aşındırmasının beklendiği kaydedildi.

Raporda, küresel toparlanmanın devam eden aşılama ile desteklenen güven, tüketim ve ticaretin kademeli olarak iyileşmesiyle güçlenmesinin beklendiği aktarıldı.

COVID-19 salgınındaki artış olasılığı, aşı tedariki ve dağıtımındaki gecikmeler, salgınının ekonomideki daha şiddetli ve uzun süreli etkileriyle yüksek borç

seviyelerinin tetiklediği finansal stresin aşağı yönlü riskler olarak öne çıktığına dikkat çekilen raporda, salgının olumsuz sonuçlarının üstesinden gelmek için sağlık ve eğitimin emniyete alınması, dijital teknolojilere ve yeşil altyapıya yapılan yatırımlara öncelik verilmesi, yönetişimin iyileştirilmesi, borç şeffaflığının artırılmasının kritik önem taşıdığı, zorlukların ele alınmasında küresel iş birliğinin anahtar nitelikte olduğu ifade edildi. Raporda, kısa vadeli görünümün belirsizliğini koruduğu vurgulandı.

Türkiye'nin büyüme beklentileri revize edildi

Dünya Bankası, raporunda hemen hemen her ülkenin ekonomisine yönelik büyüme beklentilerinde revizyona gitti. Birçok ülke ekonomisinin 2020'de küçülmesinin öngörüldüğü raporda, Çin, Türkiye, Mısır ve Bangladeş 2020'de büyüme performansı göstermesi beklenen ülkeler olarak dikkati çekti.

Raporda, Türkiye ekonomisine ilişkin büyüme beklentileri 2020 yılı için yüzde 0,5, 2021 için yüzde 4,5 ve 2022 için yüzde 5 olarak belirlendi. Dünya Bankası, Haziran 2020'de yayımlanan bir önceki Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu'nda ise Türkiye ekonomisinin 2020'de yüzde 3,8 daralacağını, 2021'de yüzde 5 büyüyeceğini tahmin etmişti.

Gelişmiş ekonomilerde 2020'de daralma beklentisi

Gelişmiş ekonomilerde daha önce öngörülen daralmanın beklenenden daha hafif olacağına işaret edilen raporda, gelişmiş ülkelerin ekonomilerinin 2020'de ortalama yüzde 5,4 daralmasının, 2021'de yüzde 3,3 ve 2022'de yüzde 3,5 büyümesinin beklendiği kaydedildi.

Daha önceki tahminlerde gelişmiş ülke ekonomilerinin 2020'de ortalama yüzde 7 küçülmesinin, 2021'de ise yüzde 3,9 büyümesinin beklendiği bildirilmişti.

Raporda, gelişmiş ülkeler grubunda yer alan ABD ekonomisinin 2020'de yüzde 3,6 daralacağı, 2021'de yüzde 3,5 ve 2022'de yüzde 3,3 büyüyeceği tahmin edildi.

ABD ekonomisinin daha önce açıklanan tahminlerde 2020'de yüzde 6,1 küçüleceği, 2021'de ise yüzde 4 büyüyeceği öngörülmüştü.

Avro Bölgesi ekonomisinin ise 2020'de yüzde 7,4 daralması beklenen raporda, 2021'de yüzde 3,6 ve 2022'de yüzde 4'lük büyüme performansı göstereceği değerlendirildi. Bankanın Haziran 2020 açıklanan beklentilerinde, Avro Bölgesi ekonomisinin 2020'de yüzde 9,1 daralacağı ve 2021'de yüzde 4,5 büyüyeceği tahminine yer verildi.

Japonya ekonomisinin de 2020'de yüzde 5,3 küçülürken, 2021'de yüzde 2,5 ve 2022'de yüzde 2,3 büyüyeceği öngörüldü.

Çin ekonomisi için 2020'de yüzde 2'lik büyüme tahmini

Raporda, gelişmekte olan ülke ekonomilerinin 2020'de ortalama yüzde 2,6 daralacağı, 2021'de yüzde 5 ve 2022'de yüzde 4,2 büyüyeceği tahmin edildi.

Gelişmekte olan ekonomilerin bir önceki tahminlerde, 2020'de ortalama yüzde 2,5 küçüleceği, 2021'de ise yüzde 4,6 büyüyeceği öngörülmüştü.

Bu grupta yer alan ülkelerden Çin'in 2020 yılına ilişkin ekonomik büyüme tahmini yüzde 1'den yüzde 2'ye yükseltildi. Çin ekonomisinin 2021'de yüzde 7,9 ve 2022'de ise yüzde 5,2 büyüyeceği öngörüldü.

KGF desteğinde borçsuzluk şartı 1 Temmuz'a uzatıldı

Hazine kefaletinden yararlanmada SGK borcunun olmamasına ilişkin istisnanın süresi 1 Temmuz'a uzatıldı.

Kredi garanti kurumlarınca sağlanan Hazine kefaletinden yararlanmada "Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş borcunun olmaması" kriterinin aranmamasına yönelik getirilen istisnanın süresi 31 Aralık 2020 tarihinden 1 Temmuz'a uzatıldı.

Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanan Cumhurbaşkanı kararıyla yapılan değişiklikle, kredi garanti kurumlarına sağlanan Hazine desteğine ilişkin kararın geçici 6. maddesinde yapılan düzenleme 1 Ocak'tan itibaren geçerli olacak.

Söz konusu geçici madde, kredi garanti kurumlarınca verilecek yeni kefaletlerde Hazine desteğinin kullanılmasına ilişkin genel şartları belirleyen 4. maddenin (b) fıkrasında yer alan koşulun aranmamasına yönelik tarihi düzenliyor.

Kredi garanti kurumlarına sağlanan hazine desteğine ilişkin kararın 4. maddesinin (b) bendi, kefaletten yararlanacak kullanıcıların; Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş borcunun olmaması, ya da olması durumunda bu borcun Kurum tarafından Hazine desteği ile kefalet sağlanan krediden, borcun kredinin %20'sini aşmaması şartıyla öncelikli olarak ödenmesi veya yeniden yapılandırılmış olması ve yapılandırmanın bozulmamış olması koşulunu içeriyor.

COVID-19 aşısında 'BioNTürk' heyecanı

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, BioNTech'in geliştirdiği aşının Türkiye'de ortak üretilmesi konusunda önümüzdeki hafta açıklama yapacağı konuşuluyor. "Aşığı Abdi İbrahim üretecek" söylentileri üzerine DÜNYA'ya açıklama yapan Abdi İbrahim İlaç Yönetim Kurulu Başkanı Nezih Barut, "BioNTech ile görüşmelerimiz sürüyor. Ancak henüz bir anlaşma yapılmadı" dedi.

Türkiye, Çin'den gelen Sinovac aşısında onay sürecini beklerken, Ankara kulislerinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın önümüzdeki hafta COVID-19 aşısıyla ilgili yeni bir müjde vereceği konuşuluyor. Sağlık Bakanlığı koridorlarında BioNTech aşısının Türkiye'de üretilmesiyle ilgili anlaşma sağlandığı ve detayların Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından duyurulacağı aktarılırken, gözler bu üretime uygun altyapıya sahip Türk ilaç şirketlerine çevrildi. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, geçtiğimiz hafta sonunda BioNTech aşısının Türkiye'de üretileceğine yönelik açıklamada bulunmuş, "Biontürk randevusu"yla ilgili haberler büyük yankı uyandırmıştı. Şimdi kulislerde BioNTech'in patronu Prof. Dr. Uğur Şahin'in, "Aşının Türkiye ve Almanya üretimini Pfizer'a vermedik" sözleri hatırlatılarak mutlaka bir Türk şirketle anlaşma yapılacağı konuşuluyor. Bakan Varank'ın konuyla ilgili açıklamasında TÜBİTAK'ı anlaşmayla ilgili görevlendirdiğine de dikkat çekilen kulislerde, TÜBİTAK yöneticilerinin bir aya yakın süredir BioNTech ile Ankara arasında mekik dokudukları da ifade ediliyor.

BioNTech'in mRNA teknolojisiyle geliştirdiği FDA onaylı COVID-19 aşısının biyoteknolojik açıdan farklı bir altyapı gerektirdiğini dile getiren uzmanlar, "Bu üretim her babayığının harcı değil" yorumlarını yapıyor. Sağlık kulislerinde ise bu babayığının Türkiye'nin yanı sıra Cezayir ve Kazakistan'da da üretim tesisleri bulunan Abdi İbrahim olduğu konuşuluyor. Zira Mustafa Varank'ın "Türkiye'de aşı üretimi için üç

firma Sağlık Bakanlığı'ndan izin aldı" açıklaması da alternatiflerin kısıtlı olduğunu gösteriyor. İddiaları sorduğumuz Abdi İbrahim İlaç Sanayi Yönetim Kurulu Başkanı Nezih Barut, DÜNYA'ya özel açıklamalarda bulundu. "Aşı üretme iznini aralık ayında aldık. Aşı üretmek için imkânımız vardı, tesisimiz vardı, başvurduk ve izin aldık. Türkiye'de bu izni alan birkaç firma var. Herkes gibi biz de Türkiye'de aşı üretmek için belirli firmalarla görüşüyoruz. Bunlardan biri de Biontech. Şu anda bir anlaşmamız yok" diyen Barut, görüşmelerin devam ettiğini belirtti.

Ek yatırım yapacak güçteyiz

BioNTech'in aşısını Türkiye'ye üretmeye talip olduklarının altını çizen Barut, anlaşma sağlanır sağlanmaz ek yatırım yaparak hızlıca üretime geçmek için finansal ve altyapı gücüne sahip olduklarını ifade etti. Barut, "Türkiye'de bu teknolojiye bir aşı üretilemez" yorumlarıyla ilgili de şu değerlendirmeyi yaptı: "Biz şu anda Sinovac aşısını üretebiliriz, o teknolojiyi biliyoruz ama BioNTech'in teknolojisini bilmiyoruz. Kısa zamanda nasıl bir ek yatırım gerekiyorsa yapabilme kapasitemiz var. Biz her açıdan bunu başarabiliriz, bu nedenle talibiz."

Koçak Farma, Erciyes'in aşısını üretmek için anlaştı

Yerli koronavirüs aşısı üreten firmalar arasında yer alan Koçak Farma, aşı geliştirme sürecinde Faz2 aşamasına gelen Erciyes Üniversitesi'yle üretim anlaşması imzaladı. Erciyes Üniversitesi'nin geliştirdiği aşı adayının Faz1 aşamasını tamamladığını, Faz2'ye başlanacağını belirten Koçak Farma CEO'su Hakan Koçak, "Aylık 20 milyon doz aşı üretmek üzere planlama yaptık" dedi. Kendi geliştirdikleri COVID-19 aşısı adayının Faz1 araştırmaları için başvuru yaptıklarını ve onay beklediklerini söyleyen Koçak, "Erciyes Üniversitesi'nin aşı adayında süreç daha hızlı ilerliyor. Mayıs ayı gibi Faz3'ün bitmesi bekleniyor. Aşının üretim ve dağıtımını yapmak üzere anlaşma sağladık" diye konuştu.

"Prof. Dr. Uğur Şahin'e mail attım"

Abdi İbrahim İlaç Sanayi Yönetim Kurulu Başkanı Nezih Barut, aşı üretimi için sadece BioNTech ile değil Moderna dahil birçok firma ile de görüşme halinde olduklarının altını çizdi. Aynı şekilde BioNTech'in de başka firmalarla görüşüğünü vurgulayan Barut, gelinen noktayı şöyle anlattı: "BioNTech'in en üst düzey yöneticisiyle görüşme halindeyiz. Ancak henüz Prof. Dr. Uğur Şahin ile görüşmedim. Kendisine aralık ayında bir mail attım. Türkiye'de üretime yönelik görüşmelerimizi hatırlattım. Abdi İbrahim'in sadece Türkiye değil Cezayir gibi ülkelerde de üretim gücü olduğunu belirttim. Çünkü biliyorum ki kendisi Almanya ve Türkiye'deki üretimi Pfizer'e vermeyeceğini söylemişti. Ancak elbette onlar da araştırıyorlardır." Nezih Barut, sürecin biraz da Sağlık Bakanlığı'yla ilgili olduğuna dikkat çekerek, "Bakanlık BioNTech'i başka firmalara da yönlendirebilir, bilinmiyor. Biz bu yatırımı yapmaya hazırız" diye konuştu.

Gece rüyasında beni görüyor

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, gazete ve haber sitelerinin Ankara temsilcileriyle genel merkezde yaptığı toplantıda çarpıcı açıklamalarda bulundu...

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, gazete ve haber sitelerinin Ankara temsilcileriyle genel merkezde yaptığı toplantıda çarpıcı açıklamalarda bulundu.

Ekonomiden Boğaziçi Üniversitesi'ndeki polis müdahalesine, erken seçimden Millet İttifakına kadar birçok konuda açıklamalar yapan CHP liderinin en dikkat çeken ifadeleri ise Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik oldu.

“Geceleri beni rüyasında görüyor” diyen Kılıçdaroğlu, Erdoğan'ın ekonomi politikaları sonucunda **“Türkiye'nin Londra'daki tefecilere mahkum edildiğini”** söyledi. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) bu kapsamda gerçek enflasyon rakamlarını vermediğini dile getiren CHP lideri, kurumu, **“Tayyip'i Üzmeyen İstatistik Kurumu”** olarak nitelendirdi.

TÜİK'in belli mağazalara önceden haber vererek ölçüm elemanlarını gönderdiğini söyleyen CHP Genel Başkanı, halk yoksulluk içindeyken devlette 5 maaş alan bürokratlar olduğu iddiasını tekrarlayarak **“Devleti arpalığa çevirdiler”** dedi. Cumhurbaşkanlığına aday olacağı yönündeki iddialara da değinen Kılıçdaroğlu, **“Herhangi bir kişisel kariyer peşinde değilim”** yanıtı verdi. Koronavirüs aşısını da değerlendiren CHP lideri, **“5 maskeyi dağıtamayanlar önümüze bir aşı takvimi de getiremiyor”** dedi. Kılıçdaroğlu, doktorların tavsiye etmesi halinde aşığı da vurulacağını söyledi.

Millet İttifakı'ndan ayrılacağı iddia edilen Demokrat Parti ile ilgili konuşan Kemal Kılıçdaroğlu, **“Demokrat Parti Genel Başkanıyla üç gün önce yemekte buluştuk. Çıkan haberler asparagas arkadaşlar”** ifadelerini kullandı.

HDP ile ilgili soruları da yanıtlayan CHP lideri, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin **"HDP kapatılsın"** teklifi ve AKP'nin reddetmesiyle ilgili de **"Bu AKP ve MHP arasındaki bir sorun. Parti kapatmak ülkemizde son kalan demokrasi kırıntılarını da yok eder"** ifadelerini kullandı.

Yaklaşık 2 saat süren CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun açıklamalarından öne çıkanlar şöyle:

Ekonomide aldıkları kararlar, taban tabana ters. Bir dönem geliyor 'faizi düşürelim', bir dönem geliyor 'faizi artıralım.' Ekonomiye neden dövizle faiz arasındaki eksene oturttular? Bu ülkenin büyümeye ihtiyacı yok mu? Öğretime ihtiyacı yok mu? Bunlar unutulmuş kavramlar. İşsizlik yakıyor. Torpili olan iş buluyor torpili olmayan isterse KPSS'de 100 alsın eleniyor, devlet liyakat üzerine inşa edilmez mi? Liyakat kavramını hangi gerekçe ile unuttuk? Tüm bunlar, 2021'de önümüzdeki sorunlar. Sorunları devraldık, 'artık yeter' diyoruz. Çözüm üretim. 18 yılda Türkiye Londra'daki beş tefeciye mahkûm hala geldi, Erdoğan bu soruma asla cevap veremiyor, 18 yıldır yönetiyorsun 82 milyon insanı hangi gerekçe ile Londra'daki tefeciye mahkûm ettin? Neden dünyanın en yüksek faizini ödüyoruz? Tüm bunların tartışılması lazım. Tüm bu işler halktan yana mı yoksa tefeciden yana mı davranacaklar? Halktan yana yönetselerdi tefecilerin kucağına oturmazlardı.

(Darbe tartışmaları) 20 Temmuz'dan sonra Türkiye bir sivil darbenin içindedir. Biz hiçbir darbeyi savunmadık. Demokrasinin bu noktaya gelmesinin temelinde darbeler vardır. Biz hem askeri hem de sivil darbelere karşıyız. 12 Eylül'de Kenan Evren ve arkadaşları ne yaptıysa 20 Temmuz'dan sonra benzerini bunlar yaptı. OHAL koşullarında darbe süreci sürüyor. Bugün Erdoğan'ı eleştirme cesaretini kaç kişi gösterebiliyor? Kenan Evren ile kıyaslayınca paralelliği görürsünüz. O dönem de parlamento askıya alınmış göstermelik parlamento vardı, şimdi de o var. Biz her iki darbeye karşıyız.

(Boğaziçi yerleşkesinde kelepçe takılması ve CHP'nin akademik özerklik konusunda projeleri) Türkiye bir sivil darbenin içinde. YÖK kimin zamanında kuruldu? 12 Eylül darbecilerin yaptığı yasal düzenlemelerin hepsi hala yürürlükte. O dönem üniversiteye nasıl atanırsa hala öyle atanıyor. Erdoğan istediğini atıyor. Tek koşulu var partili olması lazım. Tek görevi Erdoğan ve arkadaşlarını alkışlamak. Akademik özerklik çok önemli. Bilim üretilen yerlerde, her türlü düşüncenin özgürce tartışıldığı yerde akademik özerklik vardır. Bildiri yüzünden akademisyenler atılıyorsa geçmişteki darbenin bir benzerinin yaşandığını gösterir. Bir üniversitenin bilimsel, yönetsel, mali özerkliğinin olması lazım. Bunun dışındaki yerlere üniversite demek çok zor. Kelepçe takılması için darbe döneminin daha güzel fotoğrafı olabilir mi? Üniversitenin kapısına kelepçe vuruyorsunuz.

(Ömer Çelik'in Boğaziçi Üniversitesine rektör atamasına ilişkin protestolarda CHP'yi eleştirmesi) Erdoğan ilk iktidara geldiğinde üniversite rektörleri nasıl seçiliyordu? Üniversiteler tarafından. 3 aday aldıkları oya göre öne çıkıyor ve

genellikle en çok oy alan seçiliyordu. 20 Temmuz'dan sonra bir kişi yetkili kılındı. Bu durum 12 Eylül darbesi ile aynı. Ben bir fark göremiyorum. Dolayısıyla 12 Eylül darbesi ile 20 Temmuz darbesi arasında bu açıdan bir fark yok.

(En düşük emekli maaşının asgari ücretin altında kalması) 18 yılın sonunda Türkiye, ekonomik buhranla karşı karşıya. Türkiye öyle bir noktaya geldi ki borcun faizini ödemek için de borçlanmak zorunda. Peki, bu borçların ödenmesini hangi toplumsal sınıflar üstlenecek? Memura, işçiye, emekliye hak ettiği paralar verilmiyor. Milyonlarca da işsizimiz var. Toplumun üreten kesimi fatura ödemek zorunda kalıyor. AK Parti'nin siyasi tercihi böyle. Geniş kitleler buna karşı çıkıyorsa oylarını ve tercihleri değiştirmek zorunda. AK Parti, TÜİK'e talimat veriliyor. Merkez Bankası başkanını 'benim dediğimi yapmadı' diye görevden alıyorsanız, onu da alacaksınız. Bilim insanlarının açıkladığı rakamla sokaktaki vatandaşın rakamı aynı, TÜİK'inkiler farklı.

(Fikri Sağlar'ın CHP'ye yönelik eleştirileri) Gereksiz bir tartışma, herhangi bir değerlendirmem de yok. Gündemde olmayan bir tartışmayı gündeme getirmenin de hiçbir mantığı yok.

(Cumhurbaşkanlığı seçimleri için muhalefetin adayı) Kendimizi bir kişiye kilitlersek yanlış yapmış oluruz. O şu demek oluyor. 'Devleti bir kişi yönetecek.' Bu algı yaratılmaya çalışılıyor, tehlikeli bir algı. 'Bir kişi gelecek bizi kurtaracak', biz Ortaçağ'da mıyız? Bizi kurtaracak olan akıl, erdem, istişaredir. Bir felsefe kurtaracak, bir kişi değil. Birlikte, beraber çözüm. Beraber yapacağız bunu.

(SMA hastası için başlatılan kampanyaya iktidar kanadının tavrı) Umut her zaman değerlidir, umudun önüne para konulamaz. Karşı çıkanlar, kendi çocukları aynı pozisyonda olsalardı karşı çıkarlar mıydı? O beyler o annelerin dramını biliyorlar mı? Para her şey değildir. Her şey insan için yapılmıştır. Acı olan bunun hekim tarafından dillendirilmesidir.

(Parlamente sisteme dair bir çalışma ortaya konulacak mı) Çalışmamız var. Ön çalışmalar yapılıyor. Sadece biz yapmıyoruz. Gelecek Partisi de yaptı. Millet İttifakı'nı oluşturan diğer partiler de yapıyor. Bu çalışmalar bir olgunluğa ulaştığı zaman, ittifakı oluşturan partiler belki bir ortak metin çıkarılabilirse Türkiye'nin önüne güzel bir çalışma konulmuş olacak.

(Parlamente sistem ile ilgili çalışmalar için HDP ile temas) Bütün siyasi partiler bizim için değerlidir. Her siyasi parti, bu çalışmayı gönderirse teşekkür ederiz. AK Parti'de böyle bir şey yaparsa teşekkür ederiz. Güçlendirilmiş parlamente sistem, Türkiye'nin büyümesi açısından, siyaset kurumunun halka hesap vermesi açısından çok önemli. HDP böyle bir çalışma yapıyor mu bilmiyorum.

(Yeni dönemde ittifakın genişlemesi tartışmaları) Onu bilemiyorum. Ben Millet İttifakı sözcüsü değilim. Bütün genel başkanlar eşit düzeyde. Bir araya gelir, belirli konularda karar veririz.

(Seçimler için CHP'nin yol haritası) 'Güçlendirilmiş parlamenter sistem' diyorsak, neyi kast ettiğimizi önümüzdeki günlerde her partinin genel başkanı kamuoyuyla paylaşacak. Sayın Akşener, ilk grup toplantısında kendi görüşlerini ifade edecek. İttifak içinde olmamakla beraber Sayın Davutoğlu, kamuoyuyla paylaştılar. 'Güçlendirilmiş parlamenter sistemden hemen oturalım, ertesi gün sonuçlandıralım' değil. Olgunlaştırarak yapmamız lazım. Bir ittifak bunu yapacak. Bizim gösterdiğimiz özeni, diğer siyasi partiler de gösteriyorlar. Belirli olgunluğa oluşturduktan sonra kamuoyuyla paylaşırlar. Burada önemli olan niyettir. Pek çok şeyden ödün verdiğimizizi, Türkiye'yi bu karanlık tablodan çıkarmanın yolu da güçlü parlamento olması. Darbe hukukundan arınmış bir ülke olmak zorunda Türkiye. Türkiye Varlık Fonu'nun denetim raporu pandemi dolayısıyla gelmemiş. Sanki stadyumda hazırlıyorlar bu raporu? Aklın alacağı bir şey mi? Deyin ki 'denetim kurulu hastalandı', biz de tamam diyelim. Yalanlardan siyaset kurumunun kaçınması lazım.

(Merkez Bankası ve enflasyon rakamları) Enflasyon önümüzdeki dönem artacak. Görünen o. İşsizler ordusuna baktığımız zaman tüketimde de bir düşme bekliyorum. Gerçek rakamların açıklanmadığı bir ortamda siyasi iktidarın söylemlerine paralel açıklamalar inandırıcı değil. İstatistik kurumu elamanlarını mağazalara gönderiyor, rakamları belirliyor. Bunlar bilinen bir gerçek ama aşılacak. Sağlıklı işleyen demokrasilerde Erdoğan'ın istifa etmesi gerekirdi. Merkez Bankası Başkanı'nı bile görevden aldı, onu görevden alıyorsun, yeni bir kişiyi getiriyorsun, faizler artıyor, sen yerinde kalıyorsun. İstifa edebilir mi? Edemez. Merkez Bankası'nın faizi Londra'da tefecilerin galip geldiği gösteriyor.

(CHP'nin iktidara geleceğini görüyor) Erdoğan, istediği kadar saldırsın... Kendisinden sonra CHP'nin iktidara geldiğini görüyor. CHP'den korkuyor. İsrاف ile nasıl mücadele edilir, yoksulluk ile nasıl mücadele edilir, verginin her kuruşunun hesabı nasıl vatandaşa verilir, bunları tüm dünya görecek. Partiye zarar veriyor mu? Bizim partimize zarar vermez. CHP bugün gerçek anlamda halkın partisidir. Erdoğan'ın dokunamadığı tüm kesimlere CHP dokunuyor. Taşeron işçilerin sorununu kim çözdü, biz çözdük. Asgari ücreti sen veremiyorsun, biz belediye olarak veriyoruz. CHP, artık 2021 yılının en güven veren partisidir. Söylediği her söz doğrudur. Sorunu çözme konusunda ortaya koyduğu görüş yüzde 100 doğrudur. Erdoğan, apartman görevlileri, kim bilir mi? Biz biliriz. Emeklinin durumunu bilir mi? Biz biliriz. Onlar devleti arpalığa çevirdiler. Mühendis, mimar işsiz, bunlar beş maaş alıyorlar. Nasıl beş maaş alıyorsun? Bu sorularımıza yanıt veriyor mu? Asla vermiyor.

(Cumhurbaşkanlığı'nın uçakları) Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, Cumhurbaşkanlığının uçak sayısını açıkladı. 13 diyorduk, sekiz uçakmış. Biri Katar'ın

bağışladığı uçak. Türkiye Cumhuriyeti gibi bir ülkenin Cumhurbaşkanı, armağan edilen uçağa binmez ama bunu da yaptılar.

(HDP kapatılma çağrısı nasıl değerlendirirsiniz) Bu AK Parti ve MHP'nin sorunu. Kapatılabilir mi? Kapatılabilir. Darbe dönemindeyiz. Her şey yapılabilir. Bunlar doğru mu? Hayır, demokrasimizi geriye götürür. Siyasi partilere her türlü eleştiriyi yaparsınız ama kapatma doğru değil.

(Erken seçim ekonomiye çözüm olur mu) En ivedi yapılması gereken şu, iktidar derhal Ekonomik Sosyal Konseyi toplayacak. Bu hiç olmadı. Sorunu yaşayana 'hangi sorunları yaşadınız' diye sormadığınız ortamda hangi akılla çözüm arıyorsunuz? En baştan çağrım oydu, en son 5 Şubat 2009'da toplandı, 2021'deyiz. Bütün sorunu damadın sırtına yıktı, damadın hiçbir sorunu yok ki. Damadı feda etti, yerine başka birisini bulacağız. Sorunu çözemezler. Çözme bilgileri, kapasiteleri, öngörülerini yok. Dünyayı okuyamıyorlar, gerçeği bilmiyorlar. Ekonominin, 'e'sinden bile habersiz. Ekonomide memleketi ne hale getirdiğini hep birlikte görüyoruz.

(Sayıştay raporları geldi. Kamu kurumlarının son durumunu nasıl görüyorsunuz) Bütün kamu kurumları toparlanabilir. Kamuda nitelikli binlerce kişi var. O kişileri işin başına getireceğiz. Karşılaşılan sorunları nasıl çözeriz diye onların da görüşlerini alarak Türkiye, bütün sorunları aşabilir. Gel yatırım yap, yapmıyor, niçin? Yarın el koyarsa ne yapacak? Can ve mal güvenliğinin olmadığı bir yerde yatırım olmaz. Dolayısıyla böyle bir tabloyla karşı karşıyayız. Sayıştay'ın güçlenmesi daha objektif hale getirilmesi lazım. Artık AK Parti deyince aklımıza gelen ilk şey yolsuzluk. Sayıştay gerçek anlamda denetim yapabilmeli.

(Sizce seçim ne zaman olacak) Türkiye'de öngörüle bulunmak mümkün mü? Bugün faizleri düşürürüm deyip öbür gün yükselttiğinizde hangi öngöründen söz ediyorsunuz? Ortada öngörü olacak bir belge yok. Bir öngörüle bulunmak mümkün değil. Peki ne yapıyoruz? Yarın seçim olacakmış gibi çalışıyoruz. Bütün hazırlıklarımız var. Kimsenin en ufak bir endişesi olmasın. Türkiye'yi sarsacak güzel projelerimiz var, hazırlıklar yapılıyor ve kamuoyuna çıkacağız.

(Kadına şiddet) Kadın kolları, yaşam hak diye bir internet sitesi kurdu bir de telefon var. Bir kadın, yardım istediğinde kendisine hem avukat desteği hem de psikolojik destek verilir. Bir kadın, o telefonu açtığında doğrudan doğruya bir partili arkadaşımız çıkıyor. Arzu ederse avukat, arzu ederse psikolojik destek veriyoruz, bunu yapan başka bir parti yok. Kadına şiddet konusunda yasal düzenleme gelecekse desteği veririz ama bizim tekliflerimiz genelde reddedilir. Siz teklif verin, biz destek verelim önemli olan sonuç almak.

(Gazetecilerin çalışma şartlarının kötüleşmesi ve iktidar baskısı) 20 Temmuz sivil darbe içindeyiz. Özgür medyaya baskı var. Doğru habere iletişim engeli getiriliyor yargı kararıyla. Adam sahte diploma sahibi, mahkemede itiraf ediyor, siz

kalkıyorsunuz bunu Meclis'te savunuyorsunuz ve bir de sahte diploma haberlerine erişim yasağı getiriyorsunuz. Kenan Evren'in aklına gelmemiştir bu. Özgür medya, haberlerini baskılara rağmen yapacak. Bir ülkenin hapisanelerinde gazeteci varsa o ülkede demokrasi yoktur. Medya üç tür baskı altında. İlki doğrudan gazeteci üzerine. Tutuklanabilir tazminata mahkum edilebilir. İkincisi gazeteye ceza. BİK aracılığı ile. Sonuncusu da Maliye Bakanlığı aracılığı ile yapılıyor, gazete patronu cezalandırılıyor. Havuz medyası ise BİK aracılığı ile besleniyor. Gazetelerin tirajları yanlış. 300 bin tirajlı gazete 30 bin satıyor. 180 bin tirajlı gazete kapandı. Beş bin bile satmıyordu. BİK aracılığı ile devlet soyuluyor.

Koronada durum iyiye döndü derken Mansur Yavaş Ankaralılara başka bir kötü haber verdi

Alınan son tedbir kararlarıyla Ankara'da rayından çıkan korona virüs vakalarında iyileşmeye gidilirken Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, 5.5 milyon Ankaralıyı üzecek başka bir haber verdi. Yavaş, Twitter hesabından yaptığı açıklamada Ankara'nın 110 günlük suyunun kaldığını

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, yağışların az olması nedeniyle barajların alarm verdiğini ve Ankara'nın 110 günlük suyunun kaldığını belirtti. Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürü (ASKİ) Erdoğan Öztürk'ün Ankara'da su tüketimine ilişkin bir videosunu aktaran Mansur Yavaş, yüksek su tüketiminin önlemek için bazı kararlar alacaklarını da duyurdu. Başkan Yavaş, paylaşımında **"Baraj doluluğumuz %20'ye düştü ve 110 günlük suyumuz kaldı. Meclise taşıyacağımız Kademeli Su Faturası uygulaması kabul edilirse; Sosyal yardım alanlara 10 tona kadar ton başı su ücreti 1 TL, Yüksek tüketimi önlemek için 10 m³ üstü kullanıma kademeli fatura artışı olacak."** ifadelerini kullandı.

Mansur Yavaş
@mansuryavas06

Baraj doluluğumuz %20'ye düştü ve 110 günlük suyumuz kaldı. Meclise taşıyacağımız Kademeli Su Faturası uygulaması kabul edilirse;

💧 Sosyal yardım alanlara 10 tona kadar ton başı su ücreti 1 TL,

💧 Yüksek tüketimi önlemek için 10 m³ üstü kullanıma kademeli fatura artışı olacak.

Baraj ve gölet yaparak su sorunu çözülebilir mi?

Ali Ekber YILDIRIM

06 Ocak 2021 Çarşamba

Tarım ve Orman Bakanlığı, 2021 yılını su ve sulama yatırımlarında “hamle yılı” ilan etti. Hamle denilince akla inşaat, baraj, gölet geliyor. Sadece baraj ve gölet inşa edilerek su sorunu çözülebilir mi?

Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü 2019 verileri ile Türkiye’nin yıllık su akış miktarı 185 milyar metreküp. Sulama suyu temini, içme ve kullanma suyu olarak yıllık kullanılabilir su potansiyeli 112 milyar metreküp. Toplam su potansiyelinin 57 milyar metreküpü kullanılıyor. Bunun da yüzde 77’si olan 44 milyar metreküpü tarımsal sulamada, 13 milyar metreküpü yani yüzde 23’ü içme-kullanma ve sanayi suyu olarak kullanılıyor.

Bu günlerde su tasarrufu çok konuşuluyor. Su tasarrufu denilince hep evsel kullanım akla geliyor. Evsel kullanım yüzde 1516 civarında. Bunun tamamını tasarruf etseniz bile su sorunu çözülmüyor. Her damla suyun önemi çok büyük bu nedenle her türlü tasarruf olmalı. Ama asıl üzerinde durulması gereken tarımsal sulamada kullanılan suyun en verimli şekilde değerlendirilmesi. Tarımsal sulamada sadece salma sulamadan basınçlı sulamaya geçişle yüzde 50 daha az su kullanılabilir. Evsel suyun tamamından fazlası tasarruf edilmiş olur.

2021’de yapılacak sulama yatırımları

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, 2021 yılında 51 baraj ve 39 gölet olmak üzere toplam 90 depolama tesisi daha bitirerek, depolama sayısını 1617’ye, kapasitesini ise 180 milyar metreküpe ulaştıracaklarını açıkladı. Pakdemirli, sulama tesisi sayısını 3 bin 313’e, sulamaya açılan tarım alanını 6.9 milyon hektara çıkarılacağını, temin edilen içme suyu miktarını da 4.7 milyar metreküpten 4.8 milyar metreküpe çıkaracaklarını belirtti

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'da 2021 bütçesini sunarken, Devlet Su İşleri sulama yatırımlarını 2.5 kat artırarak 3.6 milyar liradan 8.9 milyar liraya çıkaracaklarını söylemişti.

Sulama yatırımları, barajların inşa edilmesi, göletlerin yapılması hepsi çok önemli. Bu yatırımlardan çok daha önemlisi barajlarda tutulan suyun tarlaya en az kayıpla ulaştırılması. Tarlaya ulaştırıldıktan sonra da bilinçli ve verimli kullanılması. Büyük yatırımlarla yapılan barajlardan tarlaya suyun taşınması, sulamada kullanılma biçimi doğru olmazsa ülke kaynakları heba edilmiş olur. Milyarlarca lira yatırımla gerçekleştirilen sulama baraj ve göletlerinden tarlaya açık kanallarla taşınan suyun yarısı buharlaşma veya başka yollarla kaybediliyor. Baraj, gölet ve benzeri inşaat yatırımları yapmadan, sadece mevcut sulama sisteminde iyileştirmeler yapılarak, modern sulama teknikleri ile tarımsal sulama suyunda yüzde 50 tasarruf sağlanabilir.

Sulamada yüzde 50 tasarruf sağlanabilir

Sulama denildiğinde geçmişte bilinen tek yöntem salma-vahşi sulamaydı. Bugün çok farklı sulama teknikleri var. Damla sulama, yağmurlama sulama, pivot sulama, tamburlu sulama, yeraltı sulamaları, filtrasyon ve gübreleme sistemleri, sulama otomasyonu sistemleri kullanılıyor. Bu sistemleri teknolojileri üreten, kullanan üreticilerin oluşturduğu Basınçlı Sulama Sanayicileri Derneği kuraklığa karşı alınması gereken önlemleri, sulama suyunun daha verimli kullanılması için Devlet Su İşleri verilerine dayanarak şu konulara dikkat çekiyor.

1- Türkiye'de tüketilen suyun yüzde 77' si tarımsal sulama amacıyla kullanılıyor.

Klasik sulama sistemlerinde 8 hektar sulama alanına saniyede ortalama 30 litre su verilirken modern sulama yöntemlerinden yağmurlama ve damlama sulamalarda 8 hektara saniyede ortalama 10 litre su verilmektedir. Böylelikle 3'te 2 oranında su tasarrufu sağlanıyor.

2- Modern sulama ile tarımda sağlanan verim artışları, üretim deseninin çeşitlenmesi, çiftçi gelirlerinde doğrudan ve dolaylı artışa neden oluyor. Bu durum bir yandan kırsal kalkınmanın hedeflerinden olan yoksulluğun azaltılması amacına hizmet etmekte olup bir taraftan da yaşam standardını yükselttiği için göçü önlemektedir.

3- Sulama suyunun baraj, gölet gibi rezervuarlardan parsel başına getirilmesi yüzde 28 oranında borulu sistemlerle gerçekleşiyor. Bu sistemde buharlaşma ve diğer nedenlerle su kayıpları yok denecek kadar azdır. Yüzde 72 oranında ise, açık sistemlerle, kanal ve kanaletlerle sağlanıyor. Açık sistemde buharlaşma ve başka nedenlerle suyun yaklaşık yüzde 50'si kaybediliyor.

4- Basınçlı sulama sistemlerinin kullanımının ülke çapında yaygınlaştırılması ile sağlanacak sosyolojik ve ekonomik yararları da, ek istihdam alanı yaratılması, büyük şehirlere göçün önlenmesi, milli gelirin ve refahın artırılması, enerji giderlerinde tasarruf sağlanması, toprağın ve çevrenin korunması vb. mümkündür.

5- Suyun 4'te 3'ü sulamada kullanılıyor, sulamanın da 4'te 3'ü suyun yaklaşık yüzde 50' sinin israf edildiği "vahşi sulama-salma sulama" yöntemi ile yapılıyor. Basınçlı sulama sistemlerinin kullanımı yalnızca 4'te 1 oranında.

Yatırım yerine tasarruf

6- Kuraklıkla mücadele için öncelikle atılması gereken adımların başında ülke genelinde basınçlı sulama sistemlerinin kullanımının yaygınlaştırılması gelmektedir. Son günlerde yetkililerce sıkça dile getirilen baraj, gölet gibi yeni altyapı yatırımları elbette yapılmalıdır. Ama, arzın artırılması kadar tüketimdeki israf da önlenmelidir. Ayrıca israfın önlenmesinin maliyeti yeni yatırımların maliyetinden kat kat daha düşük olacaktır. Bugün teorik olarak başkaca bir yatırım yapmadan sadece sulama yöntemini değiştirerek aynı miktar su ile iki kat daha fazla alanı sulamamız mümkündür.

Neler yapılmalı?

7- Salma sulama yasaklanmalı, çiftçiye sadece ürettiği bitkinin su ihtiyacına uygun sulama yapmasına yetecek kadar su tahsis edilmelidir. Salma sulama yaptığı tespit edilenler kayıt altına alınarak hiçbir tarımsal destekten yararlandırılmamalıdır. Bu konu genel ve yerel siyaset dışı tutularak mutlaka takip edilmelidir.

8- Çiftçilerin basınçlı sulama sistemlerine erişimleri kolaylaştırılmalıdır. İlk yatırım maliyeti salma sulamaya göre daha yüksektir. Bu amaçla 2016-2019 yılları arasında uygulanan yüzde 50 hibe desteği hiçbir gerekçe açıklanmadan 2020 yılında kesilmiş olup 2021 yılında da destekleme bütçesi içinde yer almamıştır. Tarım ve Orman Bakanlığı, 2021 bütçesi içinde 24 milyar lira olarak yer alan destekleme bütçesinde bizce ülkemiz geleceği için stratejik önem taşıyan basınçlı sulama sistemleri için bir kuruş pay ayrılmamıştır.

9- Basınçlı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılması için 2021 yılında en az 500 milyon lira yüzde 50 hibe desteği ve bu kapsamda yapılacak projeli sulama sistemleri satın almalarında Karma Değer Vergisi (KDV) muafiyeti sağlanmalıdır.

Özetle, her fırsatta söylediğimiz gibi, Türkiye su zengini değil, suyu zengin gibi kullanıyor. Barajlara, göletlere milyarlarca lira yatırım yapılıyor. Tutulan su açık kanallarla tarlaya götürülünce suyun yarısı kaybediliyor. Sulamada suyu tasarruflu ve verimli kullanacak teknolojilerin yaygınlaştırılması gerekir. Ayrıca, sulama yapan çiftçilerin de bu konuda eğitim almaları, suyu bilinçli kullanmaları sağlanmalı. Damla sulama ile vahşi sulama yapılmamalı.

Türkiye'nin su kaynakları

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü verilerine göre, Türkiye yarı kurak iklim özelliklerine sahip. Yağış rejimi, iklim özelliklerine ve mevsimsel özelliklere bağlı olarak bölgesel

farklılıklar göstermekle beraber yıllık ortalama yağış miktarı 574 milimetre, yıllık yağış miktarı da 450 milyar metreküp olarak hesaplandı. Türkiye'nin 25 akarsu havzası var. Bu, 25 akarsu havzasında 2019 yılı itibarıyla tamamlanan master plan çalışmaları sonucunda; toplam yıllık su akış miktarı 185 milyar metreküp olarak belirlendi.

Sulama suyu, içme ve kullanma suyu temini vb. olarak yıllık kullanılabilir su potansiyeli 112 milyar metreküp. Yerüstü su potansiyeli 94 milyar, yeraltı su potansiyeli 18 milyar metreküp.

Türkiye'nin kişi başına düşen kullanılabilir yıllık su miktarı 2000 yılında 1.652 metreküp iken, 2009 yılında 1.544 metreküpe, 2020 yılında ise 1.346 metreküpe düştü. Türkiye, kişi başına kullanılabilir su potansiyeline bakıldığında, su baskısı yaşayan ülkeler arasında yer alıyor. Tarımda yağmurlama sulamalarda yüzde 35, damla sulamalarda ise yüzde 65 oranında su tasarrufu sağlanabilmektedir.

İşte 2021 enflasyonunun tutmayacağının matematiksel ispatı

Alaattin AKTAŞ

06 Ocak 2021 Çarşamba

✓ **2020'nin yıllık ortalama endeksiyle aralık ayındaki endeksin farkını gösteren ve bu yıla devreden enflasyon stoku yüzde 7.50. Bu yıl fiyatlar hiç artmasa bile yıllık ortalama artış yüzde 7.50 olacak.**

✓ **Merkez Bankası'nın yüzde 9.40'lık yıl sonu oranının gerçekleşmesi durumunda yıllık ortalama oran yüzde 13'e yaklaşacak. Yani YEP hedefleri şimdiden anlamını yitirmiş durumda.**

Yıllık enflasyon iki türlü hesaplanır. Yaygın olarak kullandığımız hesaplama, yıl sonu için ifade edersek, bize aralık aylarının kıyaslamasına dayalı oranı verir. Aralık-aralık kıyaslamasına dayalı olarak hesaplanan ve TÜİK'in önceki gün açıkladığı 2020 enflasyonu yüzde 14.60'tır.

Bir diğer yöntem ise yıllık ortalama fiyat artışıdır. Bu yöntemde yalnızca iki ayın kıyaslaması yapılmaz, tüm yılın ortalama fiyatının (endeksinin) bir önceki yılın ortalamasıyla kıyaslanmasına bakılır. Bu şekilde bulunan 2020 artışı ise yüzde 12.28'dir.

Aydan aya olan yıllık oranla yıl ortalamalarına dayalı yıllık oran elbette yalnızca aralık ayı için hesaplanmaz. Aynı mantık güdülerek bu oranlar tüm aylar itibarıyla hesaplanıp açıklanır.

Ancak aralık ayı oranlarının farklı bir yönü var. Endekslerden yola çıkılarak bir sonraki yılın ortalama fiyat artışı konusunda çok kolay öngöründe bulunmak mümkündür.

Enflasyon stoku yüzde 7.50

Biraz önce de belirttik. Yıllık ortalama fiyat artışı, son on iki ayın endeksinin önceki on iki ayın endeksiyle kıyaslanması yoluyla bulunuyor. Peki 2020'nin endekslerinden yola çıkarak 2021'in yıllık ortalama oranı konusunda nasıl bir öngöründe bulunabiliriz.

Örneğe hiç gerek yok, gerçek endeks değerleri üstünden gidelim.

TÜFE'de 2020'nin aralık ayı endeksi 504.81 düzeyinde. 2020'nin yıl ortalaması bazındaki endeksi ise 469.59.

Diyelim bu yıl bir mucize oldu. Merkez Bankası'nın yıllık yüzde 9.40'a razı olduğu bir fiyat artışı bile yaşanmıyor. Fiyat artışı sıfır! TÜİK her ay yüzde sıfır açıklıyor!

Aralık ayında 504.81 olan endeks, ocakta da, şubatta da, yılın tüm aylarında da aynı. Yani 2021'in ortalama endeksi 504.81.

2020'nin ortalama endeksini biliyoruz; 469.59. Şu durumda 2021'in 504.81'i ile 2020'nin 469.59'unu kıyasladığımızda bulacağımız oran yüzde 7.50'dir.

İşte bu yüzde 7.50, yıllık ortalama enflasyon yönüyle geçen yıldan bu yıla devreden enflasyon stokudur.

Fiyatlar hiç artmasa ve aydan aya olan 2021 enflasyonu sıfır düzeyinde gerçekleşse bile yıllık ortalama artış yüzde 7.50'yi bulacaktır.

Eylül sonunda açıklanan yeni ekonomi programına göre bu yılın yıllık ortalama enflasyon hedefi kaç mı, hatırlatalım; yüzde 9.90.

Yüzde 9.40'lık tahmine göre...

Merkez Bankası'nın 2021 enflasyon tahmini aralık-aralık hesaplamasına göre yüzde 9.40. Aslında bu oran tahmin mi, hedef mi, o da biraz karışık. Merkez Bankası'nın enflasyon raporunda bu oran doğaldır ki tahmin diye yer aldı. Ancak Başkan Naci Ağbal bu oranı bir anlamda hedef olarak niteledi. Orta vadede hedef yüzde 5 olmakla birlikte 2021 için bu oranın hedef alındığı belirtildi.

Hedef ya da tahmin; ortada böyle bir oran var. Ve bu oranda kalınması başarı sayılacak.

Aralık-aralık hesaplamasına göre bu oranın tutturulduğunu, yüzde 9.40'a da her ay aynı oranda artışla ulaşıldığını varsayalım. Bize yıllık bazda yüzde 9.40'ı verecek aylık ortalama artış yüzde 0.75'tir.

Aylık yüzde 0.75 artışı geçen yılın aralık ayındaki 504.81'lik endekse uygulayarak yılın tümüne yaydığımızda 2021'in aylık ortalama endeksi 530.12 olacak, bu da

2020'nin 469.59'luk ortalama endeksine göre yüzde 12.89'luk ortalama artışa işaret edecektir.

Bu yılı yüzde 9.40'ta kapatmak hiç de kolay görünmüyor. Aylık artışın ortalama yüzde 1 olduğu ve böylece aralık-aralık kıyaslamasına göre yıllık oranın yüzde 12.68'e ulaştığı durumda ise yıllık ortalama artış yüzde 14.75'i bulacaktır.

	Aralık	Ortalama
2020 endeksi	504,81	469,59
2021 endeksi		
Aylık artış sıfır	504,81	504,81
Aylık artış %0,75	552,16	530,11
Aylık artış %1,00	568,83	538,86
2021 değişimi (%)		
Aylık artış sıfır	0,00	7,50
Aylık artış %0,75	9,38	12,89
Aylık artış %1,00	12,68	14,75

ORTALAMA ORAN NEDEN ÖNEMLİ?

Günlük kullanımda kimse yıllık ortalama fiyat değişiminden söz etmez. Hemen hepimiz, aydan aya olan yıllık değişim oranına odaklanırsınız.

Ancak yıllık ortalama fiyat hareketi, ki bu hareketi artışı diye okumak yanlış olmaz, tümüyle yabana atılacak bir oran değildir.

Bir kere hayatımızı her yönden etkileyen yeniden değerlendirme oranı ortalama fiyat artışına göre hesaplanır. Her ne kadar yeniden değerlendirme oranı TÜFE'ye göre değil, Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanırsa da, bu hesaplamada hareket noktası ortalama fiyat artışıdır, yani yöntem aynıdır. Yeniden değerlendirme oranı Yİ-ÜFE'de ekim sonunda oluşan yıllık ortalama fiyat değişimi esas alınarak hesaplanır ve bir sonraki yılın bir dizi oranının belirlenmesine esas teşkil eder.

Yıllık ortalama fiyat artışı GSYH hesaplaması için bir anlamda deflatördür; yani cari fiyatlara göre artışla sabit fiyatlara göre olan artışın farkıdır. Ancak burada şu hataya düşmemek gerekir; GSYH'de önce cari değişim oranı belirlenir, bu deflatörle reele getirilir, izlenen yol böyle değildir. Deflatörden oranlara gidilmez, oranlardan deflatör elde edilir.

Abdulkadir Selvi

Erdoğan-Bahçeli görüşmesi

6 Ocak 2021

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'yi evinde ziyaret etmesi kulisleri hareketlendirdi.

Erdoğan'ın Bahçeli'yi ziyaretinden 1 gün önce AK Parti'de MYK toplantısı vardı. **Erdoğan** orada ziyaretten söz etmediği için sürpriz bir ziyaret olarak karşılandı. Oysa **Erdoğan** ile **Bahçeli**, bu görüşmeyi 30 Aralık günü Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki Kültür-Sanat Ödülleri töreninde kararlaştırmışlar. Görüşme öncesi iki lider baş başa sohbet edip kahve içmişlerdi. **Erdoğan** orada **Bahçeli'ye**, “**Sizi ziyaret etmek istiyorum**” diyor. MHP Lideri memnuniyetle karşılıyor. **Erdoğan'ın** yeni yılda Ankara'ya geldiği gün ziyaret saati kesinleştiriliyor.

GÜNDEM MADDELERİ

1 saat 15 dakika süren görüşmede ne konuşuldu? İki liderin de yakın çevresine herhangi bir bilgi vermediği söyleniyor. Sadece “**devlet görüşmesi**” denildi. 2021'le birlikte yeni bir döneme girildi. **Biden**'la ve ABD ile ilişkiler, AB ile açılmak istenen yeni sayfa ve içeride reformlar... Bir yanda AİHM'nin **Demirtaş** kararı ve HDP'nin kapatılması tartışması, diğer yanda ise reformlar... Peki birbiriyle çelişkili başlıklar hakkında nasıl bir yol izlenecek? Cumhur ittifakının iki liderinin 2021'in kaderini belirleyecek önemli başlıkları değerlendirmeleri yadırganmamalı.

Yeni dönemde ABD ve AB ile ilişkiler, reform süreci ilk ele alınan başlıkları

oluşturuyor. **Erdoğan**, 2021 yılını reform yılı olarak ilan etti ama bunu MHP ile birlikte gerçekleştireceğinin de altını çizme gereği duydu.

27 MAYIS'IN GÖLGESİNDE İLKER BAŞBUĞ

ESKİ Genelkurmay Başkanı **İlker Başbuğ**'un, “**Erken seçim olsaydı 27 Mayıs darbesi olmazdı**” şeklindeki açıklaması kadim bir derdimiz olan darbe tartışmalarını yeniden gündeme taşıdı.

AK Parti MYK'da **İlker Başbuğ** hakkında çok sert eleştiriler yöneltiliyor. **Erdoğan** konuşulanları başıyla onaylıyor ama kendisi ayrıca bir değerlendirme yapmıyor. Bu **Erdoğan**'ın konuşmayacağı anlamına gelmez. Çünkü AK Parti Sözcüsü **Ömer Çelik**'in “**Darbe millette silah çekmektir. Darbe emri alçaklıktır**” sözlerini ilgiyle takip ediyor. Bence **Erdoğan** ilk konuşmasında esaslı bir cevap verecek.

TARİH BAŞBUĞ'U YALANLIYOR

“**Erken seçim olsaydı 27 Mayıs yapılmazdı**” tezi, 27 Mayıs'çıların darbeyi meşru göstermek için ürettikleri yalanlardan biri. Seçimin olup olmaması askerin işi mi? Ayrıca 27 Mayıs darbesinin tarihine de aykırı.

İLK DARBE GİRİŞİMİ 6 HAZİRAN'DA

DP, 14 Mayıs 1950 seçimlerinde yüzde 55.2 oranında oy alarak iktidar oldu. Ama daha seçim gecesi Genelkurmay Başkanı **Gürman**'ın komutanları topladığı, iktidarın DP'ye verilmeyeceği haberleri Ankara'ya yayılmıştı. **Celal Bayar**, bu haberler üzerine Genelkurmay Başkanı ile irtibat kurma gereği duymuştu. Darbe girişimi daha seçim gecesi başlamıştı. Siz hangi erken seçim kararından söz ediyorsunuz?

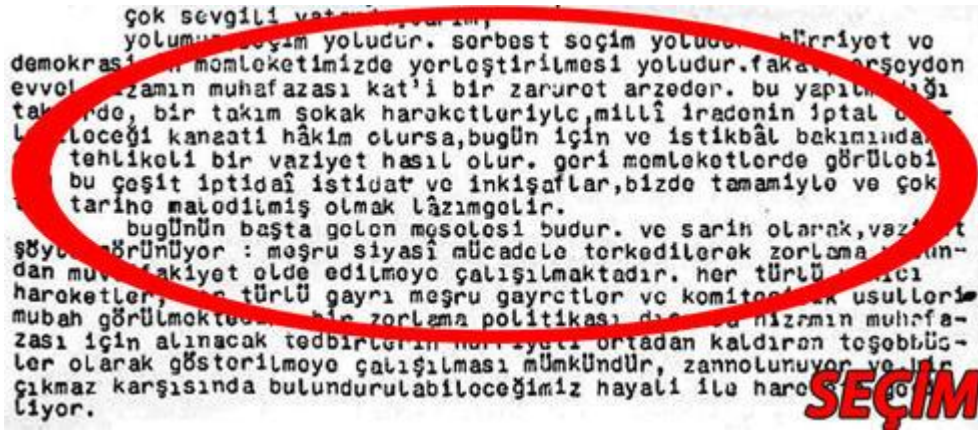
Seçim gecesi yaşanan darbe tehlikesi atlatılmıştı. 22 Mayıs'ta hükümet kurulmuştu. 14 Mayıs seçimlerinin üzerinden 22 gün geçmiş, **Menderes** hükümeti kurulalı daha

birkaç gün olmuştu. Başbakan **Menderes**'e ordu içinden darbe ihbarı yapılmıştı. **Menderes**, 6 Haziran 1950 tarihinde Genelkurmay Başkanı **Abdurrahman Nafiz Gürman** ve kuvvet komutanlarını emekliye sevk etti.

İŞTE O HABERİN BELGESİ

27 Mayıs'tan bir gün önce **Menderes**, Eskişehir'de hükümet konağının önüne toplanan on binlere seçim kararını açıklamıştı. Başbakan'ın özel kalem müdürü **Ercüment Yavuzalp**, "**Başbakan'ın konuşmasını duyamadık. Çünkü vilayetin önündeki hoparlörlerin kablosu kesilmişti**" diye anlatacaktı. **Menderes**, 26 Mayıs günü Eskişehir'de Tahkikat Komisyonu'nun görevini bitirdiğini ve seçime gidileceğini açıkladı. Ama darbeciler bunun duyulmasını engellemişti. **İlker Paşam**, hani erken seçim erken seçim olsaydı darbe olmazdı?

AA'NIN HABER METNİ

İlker Başbuğ'un yeniden gündeme getirdiği tartışmalara ışık tutması için Anadolu Ajansı'nın arşivinden 26 Mayıs 1950 tarihinde Eskişehir'den geçtiği haberlere ulaştım.

Menderes, "Yolumuz, seçim yoludur. Serbest seçim yoludur, hürriyet ve demokrasinin memleketimize yerleştirilmesi yoludur" diyor.

"bundan takriben bir ay evvel kurulmuş olan meclis tahkikat komisyonu, bugün vazifesini bitirmiş bulunuyor. dosyalar üzerinde çalışarak raporunun tanzimi meselesiyle meşgul olacaktır. demek oluyor ki, meclis dışındaki tahkikata müteallik gelişmeleri sona ermiştir. bitindiği gibi, bu tahkikat komisyonunun vazifesi, meclis kararı ile üç ay olarak tespit edilmiş bulunmasına rağmen, bir ayda işi bitmiş oluyor. bunu kaydetmekten maksadım, tahkikat komisyonu hakkında koparılmış olan önyemi: "meclis kararıyla asılsız ve esas-sız, bunca temel propogandaların hakikatle hiçbir alakası bulunmadığı hususunu belirtmektir."

tahkikat komisyonunun bir fevkalâde mahkeme vasfı ve potânsiyelini taşıdığı, anayasa'ya aykırı bulunduğu, bunun kanıtı olarak bir mahkeme yapmak maksadıyla kurulmuş olduğu yolundaki tahrifat propogandalarının ne cerucelere kadar asılsız olduğu işte, şimdi meydana çıkmış oluyor.

komisyon üç ayda değil, bir ayda, işini bitirdi. bir mahkeme, fevkalâde bir mahkeme olmadığı hususu da işte şimdi apaçık bir hakikat olarak meydana çıkmıştır."

(ad-örhan,-)

TAHKİKAT KOMİSYONU

TAHKİKAT KOMİSYONU

Menderes bununla yetinmemiş, Anadolu Ajansı'na yeni bir açıklama yapmış. Anadolu Ajansı bunu, "**Başvekilimiz Adnan Menderes'in Anadolu Ajansı'na beyanatı**" diye geçmiştir. İşte o haber: "**Bundan takriben bir ay evvel kurulmuş olan Meclis Tahkikat Komisyonu, bugün vazifesini bitirmiş bulunuyor. Tahkikat Komisyonu'nun vazifesi, Meclis kararı ile üç ay olarak tespit edilmiş bulunmasına rağmen bir ayda işi bitmiş oluyor.**"

Hani Tahkikat Komisyonu kurulduğu için darbe yapılmıştı? 27 Mayıs darbelerinin anasıdır. O nedenle 27 Mayıs'ı meşru gösterecek beyanlardan uzak durmakta yarar var.

ERDOĞAN'DAN SMA KAMPANYASINA TEPKİ

SMA hastalarıyla ilgili kampanya bir anda siyasetin gündemini belirledi. **Kılıçdaroğlu** ve **Akşener** başta olmak üzere muhalefete mensup isimler kampanyaya destek verdi. Sağlık Bakanı **Fahrettin Koca** ise "**SMA'lı evlatlarımız üzerinden yürütülen kirli kampanyaya iyi niyetli hiç kimsenin alet olmaması gerekir**" dedi. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Zehra Zümrüt Selçuk** ise SMA hastaları için şimdiye kadar ödenen tutarın 2 milyar TL'yi aştığını açıkladı. AK

Parti Sözcüsü **Ömer Çelik**, “Cumhurbaşkanımızın açık talimatıdır. O çocuklara da bu tedaviye erişim konusunda her türlü imkân sağlanacaktır” dedi.

‘ANLATMALIYIZ’ UYARISI

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, SMA hastaları üzerinden düzenlenen kampanyaya dikkat çekiyor. “İnsan sağlığı üzerinden kampanya yürütüyorlar. Bu nasıl bir ahlaksızlıktır. Bizim bu konuda ne kadar hassas olduğumuz bilinmiyor mu? SMA hastalarının tedavisi için ne gerekiyorsa yapıyoruz, yapmaya devam edeceğiz” diyor. Erdoğan, “Bunları her zeminde anlatmalıyız. Partimize kayıtlı 11 milyon üyemiz var. Bunları da mobilize ederek, bu gerçekleri anlatmalıyız” diye konuşuyor.

Kadın hakları lafta kaldı!..

Esfender KORKMAZ

06 Ocak 2021

Önceki gün Çorum'da ve Ankara'da iki kadın daha katledildi. **Siyasi iktidarın bu güne kadar kadın haklarında söyledikleri lafta kaldı.**

Çağımızda kadın haklarında bütün dünyada ilerleme var. İslam ülkelerinde ise hiçbir ilerleme yoktur. Suudi prensin kadınların araba kullanması ve sinemaya gitmesini serbest hâle getirmesi ve bunu Suudilerin hak olarak lanse etmesi İslam'ın kadın haklarında ne kadar geride kaldığının göstergesidir.

İslam'ın kadına biçtiği sosyal imkanlar sınırlıdır. Bu sınır ancak laik bir anlayış varsa genişleyebilir. Bunun içindir ki **Atatürk, Türkiye'de** kalkınmanın ve insani gelişmenin ancak laik düzende olabileceğini görmüş ve aynı zamanda **kadınlara seçme hakkı verilmesi** için çalışmıştır.

Kadınlara 20 Mart 1930'da belediye seçimlerinde, 1933 yılında kadınlara muhtar seçilme ve köy heyetine seçilme hakkı, 1934'te ise milletvekili seçme ve seçilebilme hakkı verilmiştir.

Bu hak diğer İslam ülkelerinde daha sonra, İran'da 1963, Libya'da 1964 , Ürdün'de 1974 ve Kuveyt'te 2005 yılında verilmiştir. Suudi Arabistan'da seçme ve seçilme hakkı yoktur. Dahası kadın ve erkek ayrı mekanlarda çalışmak zorundadır.

Demek ki önce zihniyette değişiklik yapmak gerekir. Bunun içinde İslamda önce kadın hakları konusunda güncelleme yapmaya ihtiyaç var.

Dünya Ekonomik Formunun Hazırladığı **"Küresel Cinsiyet Eşitliği Uçurumu Endeksi"** kadınlarla erkekler arasında dört temel kategorideki kadın erkek eşitliğinin önemini vurguluyor. Ekonomiye katılım ve fırsat; eğitime katılım, sağlık ve sağ kalım ve siyasi güçlenme.

Son 20 yıldır kadın hakları konusunda yasalar değişti, **İstanbul Sözleşmesi** imzalandı ve fakat kadın hakları fiilen ileriye gitmedi. Zira zihniyet değişmedi.

Türkiye, Küresel Cinsiyet Uçurumu Endeksi'nde hep son sıralarda yer aldı. 2006 yılında 115 ülke içinde 105 sırada iken, 2017 yılında 144 ülke içinde 131 sırada yer aldı. (Aşağıdaki tablo)

TÜRKİYE'DE KÜRESEL CİNSİYET UÇURUMU EŞİTLİĞİ ENDEKSİ				
TÜRKİYE	2006	Puan	2017	Puan
Küresel Cinsiyet Eşitliği puanı	105	0,585	131	0,625
Ekonomiye katılım ve fırsat	106	0,434	128	0,471
Eğitime katılım	92	0,885	101	0,965
Sağlık ve sağ kalım	85	0,969	59	0,977
Siyasi güdenme	96	0,052	118	0,088
Değerlendirmeye alınan toplam ülke sayısı	115		144	
Kaynak: The Global Gender Gap Report 2017, s. 324.				

2017 yılında İslam ülkeleri içinde Ortadoğu ve Kuzey Afrika bölgesinde, Türkiye'nin 131. sırada olmasına karşın, İsrail (44), Tunus (117), Birleşik Arap Emirlikleri (120), Bahreyn (126), Cezayir (127), Kuveyt (129) ve Katar (130) Türkiye'den daha üst

Türkiye, Dünya Ekonomik Forumu'nun 2020 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi'nde birkaç sıra öne geçti ve 153 ülke arasında 130. sırada yer aldı.

Ama yine de bölgesel sıralamada; Ortadoğu ve Kuzey Afrika bölgesindeki 19 ülke arasında İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, Kuveyt ve Tunus'un ardından 5. sırada yer aldı.

AKP İstanbul Sözleşmesi'ni değiştirmek istiyor. 6284 sayılı kanun bize yeter deniliyor. Bu kanunun ilk maddesinde;

Madde 1 - "Bu Kanunun amacı; şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir." deniliyor. Ama her günkü tabloya bakarsak, uygulamada gerileme var.

Ayşe Özel Karasu'dan alıyorum; *"İstanbul Sözleşmesi kadının insan hakkını temel alan "altın standart" değerinde bir belge; fakat yasa gücüne dönüşmediği sürece kağıt parçasıdır."* diyor. **AKP yönetimi ise bu sözleşmeyi değiştirmek için çalışıyor. Bu sözleşmeyi değiştirirse bundan sonrada zihniyette değişme sağlayamaz.**

İbrahim Kahveci

Faiz yılı

Gelin iktisadi olarak bazı yıllara isim verelim:

2013: Ekonomide U dönüşünün başladığı yıl

2015: İşsizliğin kriz seviyelerine çıktığı yıl

2016: Finansal krizin başladığı yıl

2017: Suni şişme yılı

2018: Restlerin reel krize dönüştüğü yıl

2019: Yok yılı

2020: Döviz yılı

2021: Faiz yılı

Aslında 2019 yılına da 2021 yılının üzerinde bir faizle giriş yapmıştık. Ama bu sefer durum daha vahim.

Ocak 2019 TL kredileri 1 trilyon 431 milyar liraydı. Oysa 2021 yılına 2 trilyon 343 milyar liralık TL kredisi ile giriyoruz.

Dövizli krediler ise 181 milyar dolardan 165 milyar dolara gerilemiş. Zaten şu an sorunumuz kur değil, TL faizi.

2018 sonunda 60,9 milyon 15+ yaş üstü nüfusta çalışan sayısı 27,6 milyon kişiydi. Bugün ise 15+ yaş üstü nüfus 63 milyonu geçti ama çalışan sayısı hala 27,7 milyon kişi.

06.01.2021

Hatta bu çalışanların da yaklaşık 6,5 milyonu gelir kaybına uğramış ve bir kısmı da gerçekte işsiz kalmış kişilerden oluşuyor.

Eylül 2018-2020 arasında 3,4 milyon kişi daha iş hayatının dışında kalmış durumda.

Ya da şöyle izah edelim: Yüzde 30'a varan geniş tanımlı işsizlik oranı ve 10 milyon işsiz ile 2021 yılına giriyoruz.

Hem de yüksek faizle.

Şimdi tekrar edelim:

2020 yılında kur artışına bağlı yüklü bir maliyet artışı yaşadık. Bu maliyet artışını henüz tüketicilere yansıtamamış bir reel sektör var.

2021 yılına yüksek faizle giriyoruz ama kredi piyasası son 2 yılda yüzde 65 daha büyük hale gelmiş durumda.

Çünkü 2020 yılında herkesi kredilendirdik.

2021 yılında hem kredi ödemeleri hem yapılandırma ödemeleri, hem de kamu borç ödemeleri başlıyor.

Şirketler yüksek faiz ve biriken kur maliyeti baskısı altında. Çalışanlar ise azalan iş alanı ve yüksek işsizlikle beraber bir de kısa çalışma ödeneği gibi düşen gelirle yüz yüze.

Gelire bağlı talebin düşeceği kesin

Ama asıl krediye bağlı talebin de düşeceği kesin.

Talep azalınca şirketler nasıl dönecek? Artan maliyetler nasıl karşılanacak?

İş epey ciddi.

Hatta Ankara'nın bütçesine hiç bakmadık. Orası zaten Hazine Garantili Müteahhitlerin kasası haline geldi. Millete para kimse beklemesin. Bunu açıklanan emekli maaş zamlarında da gördük.

Kısaca Ankara'ya da para lazım.

Ama nasıl olacak?

06.01.2021

Geriye bir tek yol kalıyor: Reform adı altında yabancı yatırımcıları ikna etmek.

Ya da ittifak ortağını ikna etmek.

Acaba hangisi olacak?

2021 yılı faiz yılı olacak ama faiz yılına müthiş bir çıkmaz ile giriyoruz. Yüzde 30 işsizlik oranı ile ekonomiyi soğutmaya çalışıyoruz.

Acaba toplum bu ekonomik acıya ne kadar dayanabilir? Devletin yönetim kadrosunun en üstten nerede ise en alta kadar yaşadığı itibarlı hayat ile toplumun fakirliği nasıl buluşacak?

Soru ve cevap aslında burada yatıyor.

Yıl ortasına çıkabilirsek gerisi de gelir mi diyeceğiz?

Ya da bir başka U dönüşü ile tamamen kapanmaya mı gideceğiz?

Bizi çok zor bir yıl bekliyor, bunu bilelim. Ama nasıl bu açmazdan çıkacağımızı ise sanırım kimse bilmiyor.

Bakalım ne olacak?

Abdurrahman Yıldırım
ayildirim@htgazete.com.tr

Niye 26.6 milyar dolarlık altın ithal ettik?

2020 yılında ihracat önceki yıla göre 11 milyar dolarlık azalmayla 169.5 milyar dolar oldu. Yüzde 6'lık düşüş beklenenden daha az.

Buna karşılık ithalat 210.3 milyar dolardan 219.4 milyar dolara yükseldi ve yüzde 4 arttı. Beklenen ve hedeflenenden epeyce yüksek.

Doğal olarak da **yıllık dış ticaret açığı 29.5 milyar dolardan 49.9 milyar dolara yükseldi**. İthalat artış miktarına yakın bir artış meydana geldi. Yıldan yıla yüzde 69 büyüyen bir dış ticaret açığı ile karşı karşıyayız.

Dış ticaret açığındaki yükseliş normalde ekonomi büyüdüğü zaman olurdu. Durgunlukta ya da gerileme olduğunda dış açık da daralıyor veya fazlaya dönerdi.

DENGELER 2020'DE BOZULDU

-Nitekim 2019 yılında büyüme yüzde 0.9'a inerken, dış ticaret açığı da 29.5 milyar dolara düştü. Turizm ve hizmet gelirlerinin etkisiyle de 8.8 milyar dolarlık cari fazla verildi.

-2018 yılında yüzde 2.8 büyümeye inildi, dış ticaret açığı 54 milyar dolar oldu ve yılı 20.7 milyar dolarlık cari açıkla kapattık.

-2017'deki büyüme yüzde 7.4'e, dış ticaret açığı 74.2 milyara, cari açık da 40.6 milyar dolara çıkarak son yılların en yükseğine vardı.

-Rekor dış ticaret açığı ise 105.9 milyar dolarla büyümenin de yüzde 11.1'e yükseldiği 2011 yılına ait. Yani ne kadar büyüme o kadar dış açık artışı geçerli.

Tablo 1: GTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Aralık			Ocak-Aralık		
	2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
İhracat	15.387	17.844	15,97	180.833	169.514	-6,26
İthalat	20.055	22.411	11,75	210.345	219.425	4,32
Dış Ticaret Hacmi	35.442	40.255	13,58	391.178	388.939	-0,57
Dış Ticaret Dengesi	-4.668	-4.567	-2,17	-29.512	-49.911	69,12
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	76,7	79,6		86,0	77,3	

-Ancak **2020 yılında bütün bu dengeler bozuldu. Büyüme yok veya yüzde 1 civarında ama dış ticaret açığı 50 milyar dolar, dahası 35 milyar doları aşacak bir cari açık da olacak.**

ŞEYTAN BUNUN NERESİNDE?

-2019 yılı civarında bir büyüme olacak ama 29 milyar dolarlık dış ticaret açığı 50 milyar dolara, 8 milyar dolarlık cari fazla, en az 35 milyar dolar açığa dönecek.

-Ticarette 21 milyar dolar, cari dengede en az 43 milyar dolarlık makas oluşmasının şeytan neresine gizlendi?

-Üstelik böyle bir makas açılması enerji fiyatlarında büyük bir düşüşün yaşandığı yılda oldu. İthalat kalemleri arasında **enerji ithalatı 2019 yılında 41.7 milyar dolardan 2020'de 29 milyar dolara indi.**

-Enerji faturası 12.8 milyar dolar veya yüzde 30.6 azaldı. Bu durumda dış ticaret ve cari açığın büyümesi daha da ilginç ve anlamlı.

ALTIN TALEP VE İTHALATI YURTIÇİ KAYNAKLI

-Küresel salgın yılında ithalatı artıran en büyük kalem altın. **Altın ithalatı 2019 yılında 13.4 milyar dolardan 2020 yılında 26.6 milyar dolara yükseldi.** Yüzde 100 artışla altın ithalatı rekora çıktı ve enerji ithalatı ardından en büyük kalem haline geldi.

-İthal edilen altının işlenerek ihraç edilmesi ve turistlere ziynet eşyası olarak satılması söz konusu. 2020'de gelen turist sayısı dörtte bir düzeyine indi. Mücevherat ihracatı ise 6.7 milyar dolarla geçen yılkiyle aynı düzeyde.

-Yani **altın talebi ve ithalatı yurtiçi kaynaklı.** 26.6 milyar doların 20 milyar doları yurtiçi yerleşiklerinden kaynaklı olduğu varsayılabilir.

ALTIN TALEBİNİN ÜÇ NEDENİ

-Bu talep nereden kaynaklandı? Dünyada altının prim yapması ve doların değer kaybetmesi önemli bir nedendir.

-İkinci neden de, **TL'nin dolar karşısındaki hızlı değer kaybına uğramasıdır**. Kasım ve aralık ayında geri kazanımlara rağmen yıllık yüzde 20 bir kayıp söz konusu.

-Bu kayıp da, altının dolarla ithal edilmesi ve fiyatlanmasından dolayı, olduğu gibi altın yatırımcılarının kâr hanesini büyüttü. Zaten **yıl bazında gram altının değer artışı yüzde 56.4'ü buldu**.

-Yıla 290.32 liradan başlayan gram altın 6 Kasım'da 539.96 liraya kadar çıktıktan sonra gevşedi. **6 Kasım itibariyle yılbaşına göre artışı yüzde 86'yı bulmuştu. Böyle bir kazanca da kimse kayıtsız kalamazdı**.

-Altına yönelmenin bir başka nedeni de ekonomi yönetiminin dövize yönelmeye karşı kaşlarını çatmasıydı. Dövizle gidemeyenlerin bir kısmının da altına yöneldiği tahminleri yapılıyor.

-Sonuçta **2020 yılında altın ithalatını katladık ve toplam faturayı 26.6 milyar dolara çıkardık**. Normalin dışındaki artış 13.2 milyar dolar.

OTOYA EKSTRADAN 5 MİLYAR DOLAR

-Toplam ithalatı artıran bir başka kalem otomotiv ithalatı. 2019'daki 10 milyar dolarlık **otomotiv ithalatı 2020'de 15.3 milyar dolara çıktı**. Ekstradan 5.3 milyar dolarlık ithalat artışı buradan geldi.

-Bu artışın gerisinde yatan faktörden biri salgından dolayı otomobil alma ihtiyacının yükselmesi. Bulaş riskine karşı bireysel yolculukların tercih edilmesi ile kredi faizlerinin düşüklüğü otomobil talebinin önemli bir ayağını oluşturdu.

-Dövizle ithal edildiğinden otomobil fiyatlarının en az kur kadar artması ve artacağı beklenmesi de, **otomobili insanların gözünde bir yatırım aracı haline getirdi**. Hatta otomobil satın almak, dövize dolaylı yatırımın aracı gibi de görüldü.

TÜRK İNSANININ KAÇIRMAYACAĞI FIRSAT

-Dün de yazdığımız gibi **2020 yılında dizel otomobil fiyatı yüzde 83.8, benzinli otomobil fiyatı yüzde 60.7 oranında arttı**. Artışın içinde kur etkisi yanında vergi düzenlemelerinin de payı var.

-Sonuçta otomobil fiyat artışı sadece enflasyonu değil, TL'nin değer kaybını da üçe, dörde katladı. **Negatif faiz ortamında altından da dolardan da daha çok kazanç sağlayan bir aracına ilgisiz kalmak rasyonel bir davranış tarzı olamazdı**. Türk insanı da böyle fırsatları kaçırmamakta mahirdir.

-Bunlar ithalatın, büyümenin düşmesine paralel neden gerilemediğinin yanıtıdır.

CARİ AÇIK YARI YARIYA DARALABİLİR

-2020 yılında dış ticaret açığının cari açığa dönüşmesinin neden azaltılamadığının yanıtı ise salgının etkilerinde yatıyor. **Turizm gelirleri dörtte üç düzeyinde daraldı.** Taşımacılık ve diğer hizmet gelirleri de yarı yarıya düştü. Daha ne olsun?

-Turizm ve hizmet gelirleri düşük kalmaya devam etse bile dış açığın bu yıl düşmesini beklerim. Çünkü hem altın ithalatı hem de otomobil ithalatı geçen yılki kadar olamayacak. Otomobilde vergiler artırıldı. Fiyat çok yüksek. Döviz kuru da artmayabilir.

-Kurdaki gelişmeden dolayı altına yatırımın iki önemli ayağından biri sakatlanmış olacak. Altın dünyada artsa bile, TL'nin değer kazanmasından dolayı iç fiyatları törpülenebilir. Bu da altının cazibesini azaltan bir faktör.

-Bu nedenlerle ekonomik büyümenin daha iyi olacağı bir yılda cari açığın azaldığını görebileceğiz. Hatta **turizm gelirlerinin kısmen toparlanması ile cari açığın yarı yarıya azalması dahi mümkündür.**

06 Ocak 2021, Çarşamba

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

27 Mayıs 1960 darbesinin nedeni erken seçim beklentisi olabilir mi?

Siyasi tarihimizi yorumlayanlar, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e intikal eden gelenekleri ve alışkanlıkları hesaba almazlarsa, hata yaparlar. Örneğin eski Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ "**Menderes erken seçim kararı alsaydı, 27 Mayıs 1960 darbesi olmazdı**" demiş... Bu tabii ki bir yorum... Ama şöyle biraz geriye de bakılsa, daha sağlıklı bir yorum olurdu.

Osmanlı darbeleri

Mesela Avcı Mehmet'i devirip öldüren Yeniçeriler erken seçim mi bekliyorlardı? Ya da Abdülaziz'i devirip öldürenlerin derdi erken seçim miydi? Abdülhamid'i devirip onu Selanik'e sürenler, İttihat- Terakki öğretisinin etkisinde değiller miydi?

27 Mayıs 1960

27 Mayıs 1960 darbesinin tek nedeni erken seçim beklentisi olabilir mi? Örneğin darbeden iki yıl önce bir cunta kuran sekiz subaydan biri bu oluşumu resmi makamlara duyuruyor ve yargı sadece o subayı mahkûm ediyor. Bu arada Menderes'in bir Sovyetler Birliği seyahatine hazırlandığı söylentisinin Washington'u mutsuz ettiği gerçeği de vardır. Ayrıca darbeden sonra memur maaşlarının bir süre Amerika'nın Merkez Bankası'ndaki hesabı olan Cooley Fonu'ndan ödendiği de bir gerçektir.

Ayıplı idamlar

Hatay'dan bu yana ilk kez bir toprağı, yani Kıbrıs'ı bizim egemenliğimize kazandıran ve Londra-Zürih Anlaşması'nın mimarları olan Adnan Menderes ve Fatin Rüştü Zorlu'yu idam edenlerin derdi gerçekten erken seçim miydi? Ya da Cumhuriyet döneminde kurulan İstiklal Mahkemeleri'ndeki subay sanıklar, bir darbeyi önlemek için yargılanmadılar mı?

Ve 15 Temmuz...

Özetle siyasi tarihimiz çok engin ve sayısız derslerle dolu bir zaman dilimidir. Düşünün ki bu siyasi tarihe 15 Temmuz 2016 FETÖ'cü darbe girişimi de eklendi? Acaba FETÖ de erken seçim mi istiyordu?